

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกการเขียน บันได 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนภูเก็ตปัญญานุกูล

ชื่อผู้วิจัย นางสุกุล ศิลารักษ์

ทักษะ วิชาการ รหัสทักษะ ทว 21101 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดความรู้สึกและความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจทั้งยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิด และสติปัญญา การเขียนจึงเป็นทักษะการแสดงออกทางภาษาที่สำคัญในการสอบและการเรียนทุกวิชา ต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึกและแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา การเขียนเป็นทักษะที่มีความยากและต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ความเข้าใจจะเขียนตัวอักษรได้ การเขียนยังเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอย่างอื่น จะเห็นได้ว่าเด็กสามารถเขียนได้จะต้องสามารถฟัง พูด และอ่านได้มาก่อนในตอนเริ่มแรกเด็กจะต้องหัดเขียนเส้นต่างๆก่อนหลายอย่างประกอบกัน กล่าวคือ ต้องใช้ความสามารถทางสมอง สายตา และกล้ามเนื้อให้ประสานสัมพันธ์กัน เพื่อแสดงออกในรูปของลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เด็กคนอื่นเข้าใจ ดังนั้นการฝึกเขียนให้กับเด็กก่อนวัยเรียน ครูผู้สอนต้องเข้าใจพัฒนาการและความพร้อมของเด็กแต่ละคน นอกจากนี้ครูจะต้องเข้าใจหลักการสอนเขียน เทคนิคและวิธีการจัดองค์ประกอบที่สามารถสนองตอบการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างดี เพื่อเด็กได้ฝึกและเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเด็ก การเขียนเป็นทักษะที่มีความยากมากกว่าทักษะการฟัง พูด และอ่าน เพราะการเขียนที่ต้องอาศัยความสามารถหลายอย่างประกอบกัน กล่าวคือ ผู้เขียนจะต้องใช้ความสามารถทางด้านสมอง สายตา และกล้ามเนื้อให้ประสานสัมพันธ์กันแล้วแสดงออกในรูปของระบบสื่อสารที่มนุษย์คิดขึ้นสำหรับใช้ติดต่อกัน ภาษาเขียนจึงช่วยพัฒนาความคิดสติปัญญาและทัศนคติ ความพร้อมในการเขียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะเกิดขึ้นได้ ถ้าครูจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมในการเขียนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพควรคำนึงถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีลักษณะความจำไม่ดี สิ่งของที่เรียนไปแล้วเร็วกว่าเด็กปกติ ดังนั้นการให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีโอกาสทำกิจกรรมซ้ำๆ บ่อยๆ จะช่วยให้เด็กเกิดความชำนาญ ทำได้ถูกต้อง ส่งผลให้เด็กมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น (พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์, 2540) การฝึกเขียนเป็นการฝึกให้เด็กเริ่มใช้การขีดเขียน นับตั้งแต่ทำทางในการนั่ง การจับดินสอ ให้เขียนลากเส้นโดยอิสระ ตามที่เด็กต้องการและเขียนเส้นในลักษณะต่างๆ ตามแนวหรือทิศทางที่กำหนด ซึ่งอาจพัฒนาเป็นเกมเล่นก็ได้ฝึกเขียนเส้นโดยอิสระ ฝึกเขียนตามที่กำหนดเพื่อคล่องมือเพื่อเตรียมเขียนอักษร (บันลือ พุกกะวัน, 2557)

จากการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 พบว่านักเรียนจำนวน 3 คนไม่สามารถเขียนชื่อ – สกุลของตนเองได้โดยจากการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลพบว่านักเรียนทั้งหกคนสามารถเขียนตามรอยประได้แต่ไม่สามารถเขียนเส้นอิสระและพยัญชนะได้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารทางวิชาการต่างๆพบว่ากิจกรรมการให้เด็กทำแบบฝึกจะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่างๆ ที่มีในแบบฝึกจนเกิดการเรียนรู้และแบบฝึกยังเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่น่าสนใจใช้ในการฝึกทักษะทางภาษาให้ได้ผลดี ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องมีเทคนิค วิธีการ หรือกลเม็ดต่างๆ ที่จะช่วยให้วิธีการสอนหรือกระบวนการสอนเกิดผล และบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องอาศัย

การทำซ้ำ ย้ำทวน และฝึกฝนบ่อยๆ เพื่อให้เกิดทักษะ เกิดการจำและสามารถนำไปใช้ได้ ชุดกิจกรรม ชุดฝึกทักษะ แบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะก็เป็นสื่อการเรียนรู้อีกประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2545) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาชุดฝึกการเขียนการเขียนให้กับนักเรียนที่มีความความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งเป็นงานวิจัยที่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาชุดแบบฝึกการเขียน บันไดทักษะ 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนฤกษ์เกิดปัญญานุกูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาศึกษา เรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนชื่อ – สกุลของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โดยใช้ชุดแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีปัญหาด้านการเขียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีปัญหาด้านการเขียน จำนวน 3 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/นวัตกรรม

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการฝึกการเขียน

2.2 แบบทดสอบกระบวนการสอนฝึกเขียนด้วยแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล

ขั้นที่ 1 การเขียนเส้นตรงตามแนวตั้งและแนวนอนอย่างอิสระ

ขั้นที่ 2 การเขียนเส้นตรงแนวตั้ง | ตามตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 การเขียนเส้นตรงแนวนอน _____ ตามตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 การเขียนเส้นวงกลมบวกกับเส้นตรงแนวตั้งแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ

4.1 รูปแบบที่ 1 คือ q ตัวอย่าง = ○ ↓

4.2 รูปแบบที่ 2 คือ P ตัวอย่าง = ↓ ○

4.3 รูปแบบที่ 3 คือ d ตัวอย่าง = ○ ↓

4.4 รูปแบบที่ 4 คือ b ตัวอย่าง = ↓ ○

ขั้นที่ 5 การเขียนเส้นวงกลมบวกกับเส้นโค้งบวกกับเส้นตรงแนวดิ่ง ตามตัวอย่าง O M I

ขั้นที่ 6 การเขียนเส้นฟันปลา W ตามตัวอย่าง \ /

ขั้นที่ 7 การเขียนตัวพยัญชนะไทยชื่อของตนเองตามรอยประ

ขั้นที่ 8 การเขียนชื่อพยัญชนะไทยชื่อของตนเองตามตัวอย่าง

ขั้นที่ 9 การเขียนตัวพยัญชนะไทยชื่อของตนเองตามคำสั่งได้ถูกต้อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ได้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ทำคะแนนแบบทดสอบต่ำกว่าร้อยละ

2. สร้างและกำหนดรูปแบบการพัฒนาทักษะการเขียน และแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ตามขั้นตอน 9
ขั้นตอน ต่อไปนี้

2.1 ทดสอบก่อนเรียน

2.2 ทบทวนความรู้เกี่ยวกับการเขียน

2.3 นักเรียนฝึกเขียนด้วยแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล

3. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)

4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์ผลจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ
หลังเรียน

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

$$(\bar{x}) = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\sum x$ = ค่าเฉลี่ย

N = คะแนนที่ได้

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

= ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

4.2.2 การหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนที่ได้}}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

4.2.3 การคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของนวัตกรรมคำนวณโดยใช้สูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ หมายถึง คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน

A หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน

N หมายถึง จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพผลลัพธ์

$\sum F$ หมายถึง คะแนนรวมของการสอบหลังเรียน

B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

N หมายถึง จำนวนผู้สอบ

4.2.4 ค่าเฉลี่ย (Mean) กาญจนา วัฒนา (๒๕๕๕, หน้า ๑๐๖) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นค่ากลางของจำนวนข้อมูล ใช้สูตรสัญลักษณ์ทางสถิติว่า $\bar{X}$ มีสูตรสำหรับการคิดคำนวณ ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนนักเรียน

4.2.5 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของชุดการสอน แกะสลักเอกลักษณ์ไทย โดยใช้วิธีกูดแมน เฟลทเซอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher and Schneider) อ้างถึงใน (เตชินทร์ แสงสอดแก้ว : 49)

$$E.I = \frac{P2 - p1}{Total - p1}$$

เมื่อ $P1$ แทน ผลรวมคะแนนก่อนเรียนทุกครั้ง

$P2$ แทน ผลรวมคะแนนหลังเรียนทุกครั้ง

Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้ในการวิจัย **ผลการวิจัย** การประเมินผลจากการอ่านของนักเรียนจากเกณฑ์ที่กำหนดของแต่ละชุด คือ

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการพัฒนาทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกชุดฝึกเขียนด้วยแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล

จากตาราง 1 พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนด้วยแบบฝึกชุดสนุกลากเส้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการ

จำนวนนักเรียน (N)	ก่อนเรียน										หลังเรียน	ร้อยละ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
ด.ญ กนกกานต์ บุตรหล้า	5	8	9	9	8	8	8	9	7	8	9	90.00
ด.ชวรัตน์ ช่วยเมือง	5	8	8	9	8	8	8	9	8	7	8	80.00
ด.ญ วนันันท์ เครือวัลย์	6	8	9	9	9	9	9	9	7	7	9	90.000

เรียนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน เท่ากับ 223 คะแนนจากคะแนนเต็ม 90 คะแนนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.59 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 9 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 86.67

แสดงว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.59 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.67 สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของพัฒนาแบบฝึกชุดพัฒนาทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกชุดฝึกเขียนด้วยแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุลเท่ากับ 82.59/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าที่กำหนดไว้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2: แสดงผลการคำนวณดัชนีประสิทธิผล แบบฝึกชุดสนุกลากเส้น

จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนนก่อนเรียน	ผลรวมคะแนนหลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล
3	10	17	26	0.69

จากตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการเขียน

จากตารางเปรียบเทียบพบว่า หลังการพัฒนาทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกชุดพัฒนาทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกชุดฝึกเขียนด้วยแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุล พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีค่าประสิทธิผล 0.69

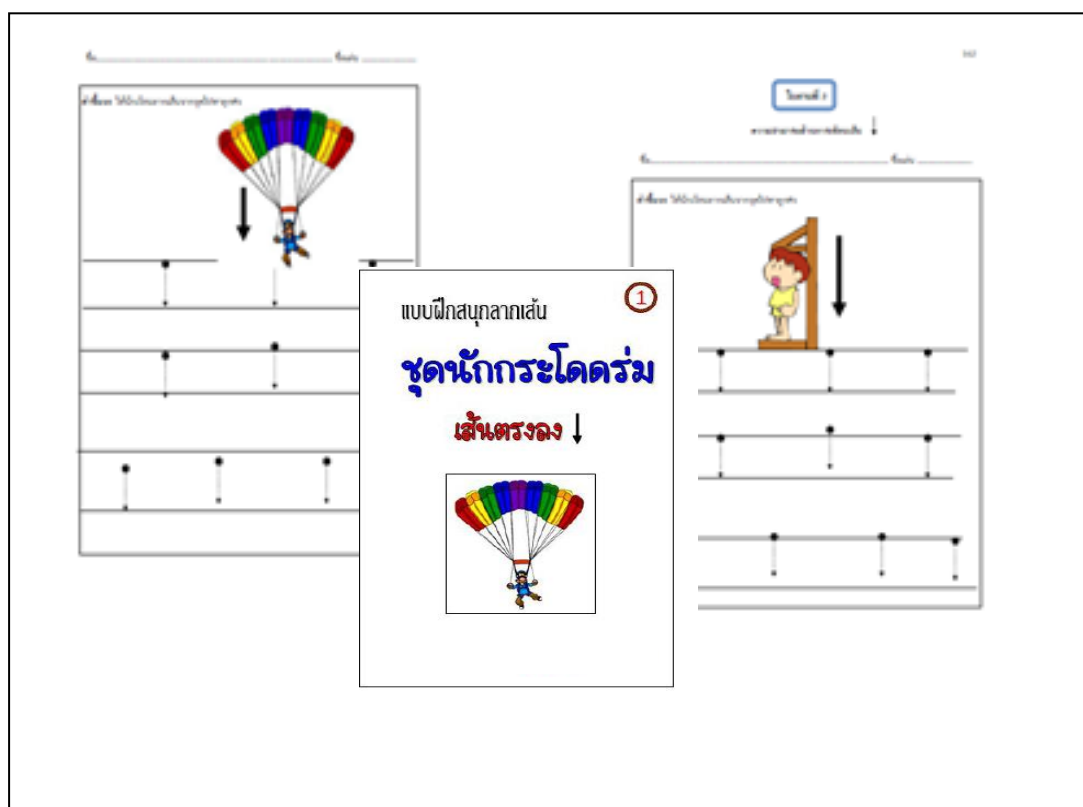
อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า หลังจากนักเรียนได้ฝึกเขียนด้วยแบบฝึกการเขียนด้วยแบบฝึกการเขียน 9 ขั้นสู่การเขียนชื่อ – สกุลนักเรียนมีทักษะการเขียนดีขึ้น และมีความมั่นใจในการเขียนมากขึ้นเนื่องจากการพัฒนาแบบฝึกการเขียนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาขึ้นตามความเหมาะสมของผู้เรียนและให้นักเรียนฝึกซ้ำๆ

ข้อเสนอแนะ

การอ่าน - เขียนเป็นทักษะซึ่งจะสัมฤทธิ์ผลได้จากการกระทำอย่างต่อเนื่อง และหรือสม่ำเสมอ ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป โดยการกระตุ้น ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและรักการเขียน โดยครูผู้สอนสังเกตการเขียนเป็นระยะๆ และควรพัฒนาทักษะการเขียน กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ

ภาพตัวอย่างสื่อนวัตกรรม

ภาพการวิจัยในชั้นเรียน

